

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมต่อต้านสังคม และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชน โดยศึกษาจากเด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิงที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และอยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี จำนวน 1,155 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจำแนกแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ครอบครัว ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมต่อต้านสังคม ตอนที่ 3 แบบสอบถามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเสพยาบ้า

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 297 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 263 ฉบับ และได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า chi-square

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมต่อต้านสังคม และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า วัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี เป็นเพศชายจำนวน 240 คน เพศหญิง 23 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 และ 8.7 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างอายุ 18-25 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และอายุ 16-17 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 การศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมา คือ อยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 อาชีพส่วนใหญ่ว่างงาน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมา คือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 สถานภาพสมรสส่วนใหญ่เป็น โสด จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3 รองลงมาเป็นสมรสจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และมีรายได้ครอบครัว 0-5,000 บาท มากที่สุดจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมา คือ 5,001-10,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6

2. พฤติกรรมต่อต้านสังคมของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า วัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมในระดับปานกลาง จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 รองลงมา คือ มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมในระดับต่ำ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0

3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า วัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนในระดับสูง จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 93.2 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในระดับสูง จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในระดับต่ำ จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 71.5 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายในระดับสูง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 74.5 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งพาตนเองในระดับต่ำ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5

4. การเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า วัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา

บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี ส่วนใหญ่เสพยาบ้าโดยใช้วิธีการสูบ/สูดควันระเหย จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 85.2 รองลงมาเป็นวิธีกิน/ฉีดเข้าเส้น จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ปริมาณที่เสพส่วนใหญ่เสพมากกว่า 1 เม็ดต่อวัน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาเป็นเสพน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 เม็ดต่อวัน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 ความถี่ในการเสพ ส่วนใหญ่เสพทุกวัน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมาเป็น 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 สาเหตุสำคัญที่ทำให้เสพ ส่วนใหญ่เป็นเพราะอยากลอง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 รองลงมา คือ เพื่อน/คนรักชวน จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9

5. การทดสอบสมมติฐานโดยหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมต่อต้านสังคม และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี โดยใช้สถิติ chi-square พบว่า

5.1 ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับเหตุสำคัญที่ทำให้เสพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ การศึกษาสูงสุด อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี

5.2 พฤติกรรมต่อต้านสังคมมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า พฤติกรรมต่อต้านสังคมมีความสัมพันธ์กับวิธีการที่ใช้เสพ ปริมาณที่ใช้เสพ และความถี่ในการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับปริมาณที่ใช้เสพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่า

อารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งพาตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรานี

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมต่อต้านสังคม และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรานี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรานี พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับเหตุสำคัญที่ทำให้เสพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเหตุสำคัญที่ทำให้เสพ ส่วนใหญ่เป็นเพราะอยากลอง รองลงมาเป็นเพราะเพื่อน/คนรักชวนให้เสพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ผกามาศ สุจิตินิช (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสิ่งแวดล้อมกับการเสพยาบ้าของเยาวชน พบว่า เหตุผลสำคัญที่สุดในการเสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กัน โดยเหตุผลที่สำคัญที่สุดในการเสพยาบ้า คือ เพื่อนชวนให้ลองมากที่สุด รองลงมา คือ เพื่อให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ และการศึกษาของ สลาวีวรรณ ทัพทวี (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอหาดฉาง จังหวัดเลย พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยเพศชายเสพยาบ้ามากกว่าเพศหญิง วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง ต้องการอิสระ ต้องการแสดงออก บางครั้งก็แปรปรวนและอ่อนไหว อารมณ์สับสนวุ่นวาย เมื่อมีเพื่อนก็ต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อนเพื่อนมีความสำคัญกับเด็กวัยนี้มาก หากคบเพื่อนที่เสพยา ก็มีความเสี่ยงสูงที่เพื่อนจะชักนำให้รู้จักและลองเสพยา โดยส่วนใหญ่วัยรุ่นเพศชายเสพยาบ้ามากกว่าเพศหญิง (กรมสุขภาพจิต, ศูนย์สารนิเทศและประชาสัมพันธ์, 2545, หน้า 12; ธีรินทร์ รัตนพิชญชัย, 2551, หน้า 396-399) อาชีพ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจะเห็นได้จากอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ว่างงาน ทำให้มีเวลาว่างสามารถ

เสพยาบ้าได้ในเวลาที่ต้องการ ไม่ว่าจะในตอนไหนก็ตาม สอดคล้องกับการศึกษาของ ยุทธนา แพรดำ (2545) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาบ้าของเยาวชนหญิงในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง* พบว่า การไม่ได้ประกอบอาชีพ และความยากจนของเยาวชนมีความสัมพันธ์ทางบวกการกระทำผิดเกี่ยวกับยาบ้าของ เยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส และรายได้ ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่น สอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ ชูวนิช (2545) ศึกษาเรื่อง *ศึกษาพฤติกรรมการเสพยาบ้าของคนขับรถบรรทุก: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดจันทบุรี* พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ของผู้ต้องขังเรือนจำ จังหวัดเลย

2. พฤติกรรมต่อต้านสังคมมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมูทิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรานี พบว่า การเสพยาบ้ากับพฤติกรรมต่อต้านสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งวิธีที่ใช้เสพ ปริมาณในการเสพ และความถี่ในการเสพ สอดคล้องกับการศึกษาของ จิราภรณ์ ลิ้มนิจรกุล (2546) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยปกป้องการเสพติดสารแอมเฟตามีนในวัยรุ่น* พบว่า ร้อยละ 57 ของวัยรุ่นที่มีบุคลิกลักษณะต่อต้านสังคมจะเสี่ยงต่อการเสพติดสารแอมเฟตามีน อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีบุคลิกลักษณะนี้ มักมีนิสัยเอาแต่ใจตนเอง พาล ก้าวร้าว ชอบก่อเรื่องขัดแย้งกับผู้อื่นต่อต้านกฎระเบียบต่าง ๆ ชอบความรุนแรง ใจร้อน โดยที่ ชัยนตร์ธร ปทุมานนท์ และคนอื่น ๆ (2542, หน้า 11-12) กล่าวว่า ลักษณะที่คาดคะเนการติดสารแอมเฟตามีน ได้แก่ พฤติกรรมต่อต้านสังคม เก็บปัญหาไว้คิดตามลำพัง และความขัดแย้งภายในครอบครัว ส่วนลักษณะที่คาดคะเนการติดสารเฮโรอีน ได้แก่ พฤติกรรมต่อต้านสังคม ว่างาน ไม่เข้าสังคม และมีภาวะวิตกกังวล ซึ่งพฤติกรรมต่อต้านสังคมนั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่สังคมวางไว้จึงมีความเป็นไปได้ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมนั้นมักจะมีการใช้ยาเสพติดร่วมด้วย และธีรินทร์ รัตนพิชญชัย (2551, หน้า 398) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะของผู้ที่ติดยาเสพติด มีลักษณะใจร้อน ไม่ชอบอยู่ในกฎระเบียบ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกเร เอาแต่ใจตัวเอง หนีเรียน

3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรูด บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับปริมาณที่ใช้เสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในระดับต่ำ บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีการควบคุมน้อย สามารถปล่อยให้วัยรุ่นไปเที่ยวกับเพื่อนได้โดยไม่หวั่งกังวลทำให้วัยรุ่นมีโอกาสใกล้ชิดยาเสพติดได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Ruchkin, Eisemann, and Hagglof (1998, pp. 477-478) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู โดยพ่อแม่ และปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎหมาย พบว่า คะแนนการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีความสัมพันธ์กันสูงกับพ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูลูกแบบปล่อยปละละเลย ไม่ยอมรับในตัวลูก และไม่มีความรักความอบอุ่นให้กับลูกทั้งในกลุ่มวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎหมาย และวัยรุ่นชายทั่วไป ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งพาตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่น อาจเป็นเพราะเด็กและเยาวชนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่คงเส้นคงวา มีการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ ปล่อยปละละเลย ขาดการอบรมสั่งสอน ทำให้เขามีบุคลิกภาพที่ไม่มั่นคง มีปัญหาทางด้านอารมณ์ และการปรับตัวส่งผลให้มีปัญหาสุขภาพจิตและติดยาเสพติดได้ง่าย (ธีรินทร์ รัตนพิชญชัย, 2551, หน้า 398-399)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่า เพศ อาชีพ พฤติกรรมต่อต้านสังคม และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่น ดังนั้น ผลการวิจัยนี้อาจใช้เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปป้องกัน ช่วยเหลือ วัยรุ่นที่มีความเสี่ยงจากปัจจัยดังกล่าวให้ห่างไกลจากยาเสพติดต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมต่อต้านสังคม และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในแบบอื่น ๆ กับการติดยาเสพติดของวัยรุ่นในเรือนจำ หรือสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อม และความเป็นอยู่ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาวัยรุ่นให้ห่างไกลจากยาเสพติดต่อไป

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่น เช่น สัมพันธภาพในครอบครัว การควบคุมตนเอง การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้ยาบ้า เพื่อศึกษาหาวิธีที่จะป้องกันการเสพยาบ้าของวัยรุ่น